

مطبعه و محل اداره :

جغياں اوغلندہ امنيت
صندوغي جوارنده
شنکول يقوشنده
۲۰ نومبر

مشتاق

اظہار :

مسلكمزموافق آثار
جدیدہ مع الممنونہ
قبول اولنور

درج ایدلہ من آثار اعادہ اولنماز

دیر ، فلسفہ ، علوم ، حقوق ، ادبیات ، تاریخ ، و سیاسیات و بالخاصہ احوال و شئون اسلام و دین و بحث ابد و ہفتہ در ہر نشر اولنور .

آبونہ بدلی

صاحب و مؤسسری :

در سعادتدہ نسخہ سی ۵۰ پارہ در

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب
تاریخ تأسیسی

قیرلہ دن مقوا بورو ایلہ کوندریلیرسہ سنوی
۲۰ غروش فضلہ آلنیر

۱۰ تموز ۳۲۴

سنہ لکی	التی آیلانی	غروش
ممالک عثمانیہ ایچون	۶۵	۳۵
روسیہ	۶۵	۳۰
سائر ممالک اجنبیہ	۱۷	۹

آلتیجی جلد

۲۰ ربیع الاخر پنجشنبہ ۷ نیشان ۳۲۶

عدد : ۱۳۷

- ۱۱ رساله فی تفسیر ن والقاسم
- ۱۲ رساله اعیان ثابته .
- ۱۳ رساله فی شرح الحمد لله الذی اوجد الاشیاء عن عدم وعدمه (۵)
- ۱۴ ترجمه ترشیحات
- ۱۵ کلشن راز عارفان فی بیان اصول راه عرفان (منظومدر)
- ۱۶ رساله فی تفضیل البشر علی الملک
- ۱۷ شرح کلام مؤید الجندی فی اوائل شرح الفصوص
- ۱۸ جلاء العیون فی شرح قصیده الشیخ عبدالجید سیواس
- ۱۹ الید الاجوله فی استلام الحجر الاسود
- ۲۰ شرح رب یسر ولا تعسر رب تم بالحیر
- ۲۱ البرهان الجلی فی حرف السوء عن وجه الآیه فی حال یوسف (ع . م)
- ۲۲ رساله فی تمثیل جبریل فی صورة البشر .
- ۲۳ رساله اخرى فی تمثیل الجبریل (تورکی)
- ۲۴ تفسیر سورة والعادیات
- ۲۵ رساله فی نشأة الانسانیة (شرح باب السادس من الفتوحات المکیة)
- ۲۶ تفسیر سورة عصر
- ۲۷ تفسیر حتی اذا بلغ مغرب الشمس
- ۲۸ مناجات

بروسه مبعوثی

محمد طاهر

مسلمانان نصل مکتبلره محتاجدر ؟

برملتک اعتلا وارتناسنه خادم عوامل مختلفه نك الك بیوکی شبهه - سزدرکه جدی وحقیقی بر تربیه اخلاقیه ایله مترافق اولان تحصیل علم و معرفتدر . تاریخ عالمده ابقای نام ایدن اقوام متعدده نك تعالیسی اخلاق حسنه ایله مؤید اجتهادات علمییه سایه سنده وقوعه کلدیکی کبی فساد اخلاق و اکتساب عرفانندن تباعد کبی سیئاتده اقوامک محو و انقراضنه سبب اوله کلمشدر . طاشیدی فی برچوق مثالرایله تاریخ هر زمان بو دعوائی ایراد ایدیور . اهل اسلام بر شرمده قلیله ایکن اوامر قدسیه قرآنیه نك مقتضیاتق اولان محاسن اخلاق ایله عمل ایلدکلرندن آرزمانده تراید وانتشاره باش-لادیلر . اطراف عالمه خطوه انداز اوله رق عظمت وسطوتلرینه کافه موانعی رام ایتدیلر . احرازایتد - کلری او اعتلای مهیب ، او ارتقای بی نظیرک اس-بابی ندر ؟ ... هپ اوسلف صالحک هدایت سبحانییه کنیدیلرینه مرشد اتخاذایمه - لرندن ، جدی وحقیقی بر تربیه فاضله ایله متخلق اوله لرندن ، بوکونکی کونده ده آوروپا مدنیتک واصل اوله مدینی حسن امتزاج و وفاق ایله آرالرنده بر آهنگ اخوت تشکیل ایتهلرندن منبعت دکلیدر؟ و مسلمان-

نلرک بوکونکی حال پر ملالی هپ « بعثت لاتم مکارم الاخلاق » ایله « اطلبوا العلم ولو فی الصين » دین شارع اعظمک وصایای کریمانه لرینی تحظر ایتهلرندن ناشی دکلیدر ؟

بوکون تمامیه ثابت اولمش بر حقیقتدرکه مسلمانلرک هربری بر متفکری آغلانان ، هر صاحب حیثی داغدار یأس و کدر ایدن شو عطات و توقفلرینک اک بیوک سبی « جهالت » دینلن مرض کبیرک تأثیرات مخربانه سی در . هپ بوجهالتک تأثیرات الیه-سی درکه بوکونکی کونده مسلمانلر کنیدیلرینی بر رابطه قویه اخوتده یولمنه دعوت ایدن ارامر دینیه لرینی اونوده رق کوردیکمز شو حال تفرق و انقسامه دوشدیلر هپ بوجهالتک سیئه-سی دکلیدرکه هرزنده اولورلرسه اولسونلر مسلمانلرده درین بر عطات ، مدید بر سکونت ولاقیدی

اولنیور . . . هرزنده کیدلسه مسلمانلر اقوام سجاورده دن علماء ، اجتماعاً ، مدنیتاً ده دون برسویه ده کور . آوروپا ارباب مدنیتی عالم اسلامی هر طرفدن تضییقه ، عجزه اوغراشدق لری حالده مسلمانلرده بر انتباه ، بر عبرت ، بر یقظ کورلیور . سفالت ، مسکنت ، عطات بتون شدتیه حکم سورلیور .

ارتق شو خسته لقندن ، شو مرض مهلکدن قورتولمنه باقلی . و مسلمانلر کافه بتون موجودیتلریله بودردک دواسی اولان تحصیل علم و معرفته درت ال ایله صاریلملی و بوقضیه مهمه اک بیوک بر مشغله اجتماعیه ، اک مبرم احتیاجات مایه دن عد اولغلی در . . .

آرتق آکلاشملی که بر مکتب آحق ، عدوجهل ایله محاربه ایتک جهاد اکبردر . امت مرحومه یه برمنور دماغ یتشدیرمک اک بیوک ثواب اخروی یی موجبدر . « طلب العلم فریضة علی کل مسلم و مسلمة » حدیث شریفی مقتضاسنجه تحصیل علم ایتک ، ویا بو خصوصده ابراز معاونت وفداکاریده بولنق خشنودیت الهیدی داعی در . ایشته بز-اسلاف کرامتک یابدینی کبی - بوفریضة دینییه ایفا ایتیه جک ، عالم اسلامک هر طرفنده واسع و مکمل مکتبلر کثرتله کورنیمه جک ، اک هجرا طرفله قدر اشعه علم و معرفت تقوذ ایتیه جک اولورسه دینمک اوامرینی اجرا ایتدیکمز دن طولای آخرتده مشغول اوله جفمز کبی دنیاده ده شو حال پر ملالده قاله جق و بوکون اطرافزده بزى شدتله صارصان مجادله حیات بین المللده بر خطوه ترقی آتیه جفمز ...

لکن ، مکتبلرک ، مؤسسات علمییه نك کثرت واحتشامی مقصده کفایت ایتیه جکی طبیعی در . تدریس اولنان علوم و فنون جدی رومنتظم کورلمزسه وام مؤسسه لرده بولنه جق اولاد مسلمین حقیقی وجداً صمیمی بر تربیه اسلامیة اجتماعیه و اخلاقیه ایله پرورشیاپ اولمز لرسه بر منفعت حقیقیه الله ایدیلایمیه جکی شبهه سزدر . اورادن نشئت ایدنلر-کله نك بتون مناسیله - عالم و فاضل اولملی که ثمرات مطلوبه اقتطاف اولسون ... و بونلرک اثر ارشادندن عالم اسلام مستفید اوله رق طریق ترقیه داخل اولسون ... یوقسه الیوم اکثر مکاتب موجوده کبی وظیفه لرینی هم ف فنون مختلفه نك یالکیز قشوراتیه کنج دماغلری یورمقدن عبارت بیلن وزیر عاطفتلرینه مودوع اولاد وطنی خدای

نابت براقه رق هیچ بر تربیه اجتماعی و اخلاقیه و یرمکسزین ترك ایدن مکتبلر دن عالم اسلامه حقیقی بر منفعت گماز . و بیهوده بر زحمتدن بشقه برشی یاپلمش اولماز .

اوت ! نه قدر شایان تأسفدر که مکاتب اسلامیة من و علی الخصوص مکاتب رسمیه من هپ یکنسق ، بی سود و متعب طرز تدریسات ایله هر دریادن بر قطره مثابه سنده بر خیلی علوم و فوئوک مبادیسی یلا طلبه سنک دماغلرینی یوزمقدن بشقه بر اثر معرفتاری کوریلدیور . اوندن دهامهم اولان تربیه اخلاقیه و اجتماعیه ، تصفیة روحیه جهتلرینه نه دنسه هیچ یناشلمدیور . و بوسبدن مکتبلر مزدن هپ جامد ، عاطل ، اوة تشبیه دن محروم ، هر بر حرکتنده انتظامسز بر زمرة شباب یتشیور و بونلردن هیئت اجتماعیة من بر استفاده کوریدیور ...

شبهه سزدر که عالم اسلامک انتباهی اواسه اولسه کنجدینک ، نسل آتینک هممات و اقداماتی سایه سنده و قوعبوله بیله جکدر . حالبوکه کنجلرینک اکثریسی ده هپ بویله بی سود و بی فائده بر تحه - ییل ایله اکتفا ایدرک اجتماعیات و اخلاقیاتدن محروم بر اقلیرسه استقبال اسلامه بر نظر مأیوسیت ایله باقنه مجبوریت حاصل اولور ...

کورلیوری ؟ آوروپالی میسیونرلرک ممالک اسلامیة منک هرکوشه و بوجاغنده تأسیس ایتدکری مکتبلر نصلدر ؟ علمدن ، فندن زیاده بو تربیتلرینه آلدقاری کچ دماغلره کندی آمال و مقاصدلرینی زرق ایتک ، بالخاصه اولاد مسلمینی طریق هدایتدن صاپدیرمق ایچون چالیشیور ... ایشته دارالخلافه خرستیان برادرلر (فدرلر) ، سن بنوا ، روبرت قوللهز ... کبی اسامی دینیة ایله مؤسس برخیلی مکتبلرله پیرونده و کویلرینه وارنجیه قدر سوریهده انشا ایدیلان آمریقان ، فرانسر ، روس ... دارالفنون و مکتبلرینک هدف اصلیمی نه در ؟ هپ کندی آرزولری وجهله تصفیة روحیه و حسیه ایتک ، افکار و آماللرینی زرق ایتک دکیدر ؟ او مؤسسه لره بر کیریلوب تدقیق اولنسه خارجدن محتشم و مزین مبانی عظیمه لرله کوزلری قاماشدیر - میوب بر نظر بصیرت ایله اویوکسک دیوارلر آرمهنده یشایان اطفال اسلامک احوال روحیه لرینه باقلسه نه قدر الیم صفحه لر کوریلور ... فن ، علم ، لسان او مکتبلرده بر آلاش ظاهریدن عبارت قالیر ... هدف اصلیمی ؛ او معصوملری طریق هدایتدن صاپدیرمق ، روحاً ، حساً ، قلباً و قالباً بر فرانسر و یا بر انگلیز ... یا مقدر . مع التأسف ؛ او مؤسسه لر کوندن کونه موفق اولیور ... تعقیب ایتدکری او حلول مصلحانه بولتیقه سنک ثمراتی اقتطاف ایدیور . عالم اسلامک قلبکانه بویله جه جریحهلر آچیلیورده کیمسه بودرده دوا ساز اولیور ...

ارباب بصیرتمز بوندن عبرت آلملی . مکتبلر من آرتق یانی باشلرنده طوران مکاتب اجنبیه کبی تربیه دینیة و اخلاقیة اهمیت ویرملی . امر تربیه و تعلیم ایله مشغول معلملر من ، خواجه لر من بوجانی نقطه یه اهمیت ویره رک شباب حاضر من جه کیتدکجه توسع ایده کلان فقعدانی اخلاق ، ضعف دینی بی تلافی ایده جک اقوال و افعالده بولنلی ، آه ! بیلنسه ، بر معلمک نه قدر بیوک بر نفوذ و تأثیری واردر . اونک هر

سوزی طلبه سنک ذهندنه حک اولور .. هر بر نص - یحتی روحلرده برایز براقور ... بویله بر سلاحه مالک اولان معلملر من هر زمان و هر درسه ، آرالقده صلابت دینیه ، اخوت و اتحاد ، عزت نفس ، عزم و ثبات وسائر کبی اساساً مأمور اولدیغمز مکارم اخلاق اسلامیة یه تشویق ایتسه لر ... علی الحصر - وص احوال عالم اسلامدن مثاللر ایرادیلر قلوب معصومه نك حسیات روحیه لرینی اوقشاسدلر و بوضورتله فضیلت و معرفتی جامع بر شباب اسلام یتشدیرسه لر ... استقبال اسلام ایچون بیوک بر خدمت ایتش اولورلر ...

حیات مستقبله من ایچون بر نقطه روحیه تشکیل ایدن شو امر تربیه و تعلیم اونه دنبری فکرمی اشغال ایتمکده و بتون احتیاسات قلبیه مله شو مسئله مهمه یی دوشونمکدیم ... شرقلیق و شبابت بی تخیلاته سوق ایدر طورور ... وقت وقت تربیه شباب اسلام حقنده اعمال فکر ایدر طورورم نه اولور دیرم ... مطاف قلوب اسلامیان اولان دارالخلافه نك بر موقع معتنا سنده ، هوادار و مسرت آور بر محله ، شرائط لازمه ده یاپلمش بر مکتب بناسی اولسه ... درسخانلری ، مطالعه خانلری لطیف و مفرح اولسه ... مکتبک اطرافی آجیق ، تفسیخانلری واسع اولسه ... جامع شریفی ، موزه خانه ، حکمت و کیمیاخانه ، جیمناستیک خانه ، علائم جویه رصد خانه سی ، نباتات باغچه سی ... مکمل اولسه ، کتبخانه سی لبالب مفید و نافع آثار و مؤلفات ایله مملو اولسه ... خلاصه ، مکتبک هر طرفه اشعه ضیائیة نفوذ ایتسه ، هر طرفه اثر نظافت و انتظام رونما اولسه ... نورانیت هر گوشه سندن انعکاس ایتسه ، هر طرف کولسه هر گوشه ده آثار حیات و مسرت تظاهرایتسه ... اوراده ده موسم حجک بر نمونه سی کبی بلاد و ممالک اسلامیة نك هر طرفندن طلبه بولنسه ، سیبریانک بوزلی صحرا لرندن آفریقانک آتشین چوللرینه وارنجیه قدر اقالیم مختلفه ده ساکن شبان اسلامک برر انموذج معصومی بولنسه ... و بونلر اوراده جدی و حقیقی بر تربیه اسلامیة ایله پرور شیب اوله رق . او اقوام مختلفه اولادی هپ بر حس واحد ایله متحسس ، یالکیز و یالکیز اسلامیتی تلبس ایتش بر کتله متحده اسلامیة نمونه سی تشکیل ایلسه لر ... اطفالک روحنه اک زیاده اعدادی تحصیل اثناسنده نفوذ ایدیله کلدیکندن او مکتبده تدریسات اعدادیه ایله اکتفا فقط اوراده پداغوجی فننک اک صوک قواعد تعلیمیة سی تطبیق ایدیله رک تدریسات یاپلسه . محاکمه و فلسفه سی ایله برابر مکمل تاریخ اسلام و بلاد اسلامیة نك مکمل جغرافیالری تدریس ایدلسه ، اوراده طلبه نك روحاً ، حساً ، تعالی ایتمه لرینه ، قوه تشبیه و عملیه اکتسابیه و بالخاصه آرا لرنده اسلامیتک اقتضا ایتدیکی متین و زوال ناپذیر بر اخوت کامله حصرونه چالیشلسه ... والحاصل اوراده بتون مناسیله کنج مسلم - نلغک صاحب عظم و تشبث منور دماغلری یتشسه ، و بتون مکاتب اسلامیة بو خیال متصورک شو طرز تربیه سی تعقیب ایتسه ... او زمان استقبال اسلامه بر سرور بر نظر امنیت ایله باقیلور . نیجه بو برغایه آمال ، بر بدیعه خیالدر ... علم و عرفانه تشنه اولان عالم اسلام بویله

سوق ایده جکدر.

ژاپونلر ترقیات ایچون آدیم آتمه، باشلادقلری زمان اولامکتبلری، تربیه ملتی نظر دقته آلدیلر. کنجلیکله غلیان ایدن روح ملت ای بر تربیه مدنییه محتاج اولدیغنی تقدیر وایلیک اوکجه تحصیل و معارف مجبورتی نظر دقتی بلب ایله دی.

۱۸۷۱ ده خصوصی بر نظارت طرفندن ژاپونیا ده تربیه عمومییه ایچون علی العجله بر نظام نشر ایدیلدی ایسه ده ۱۸۷۲ ده با امر حکمداری تربیه ابتدائی بر قانون مخصوص ایله اعلان اولوندی ۱۸۸۵ سنه سننده معارف ناظری اولان موسیو «آرینوری موری» مکتبلر قانوننک اصلاحی و ترقیسی ایچون ایجه چالیشدی، صرف مساعی ایله دی. بوندن صکرده مکتبلر حقنده دوشونولمکدن هیچ بر وقت خالی قالنده دی، معارف نظارتی ۱۸۹۰ سنه سننده یکریمی سنه لک تجربه لری اساس اتخاذا ایده رک بر قانون میدانه چقاردی و بوقانون مملکتک احتیاجات و حالته تمامیه موافق کلدی.

۱۸۹۰ دن اعتباراً مکتبلرک عددی کرک قصبه و کرک قراده چوغلانغه، کافی بر مقداری بولمغه باشلادیغندن چو جقارک مکتبه دوام یاشلری دوشونولدی و ژاپونیا ده مکتبلرک عددی چو غالدقجه چو غالدی. ۱۹۱۰ سنه سننده نشر ایدیلن بر ایستاتستیکه نظراً الحاله هذه ژاپونیا ده ۲۷۰۱۵۴ مکتب ابتدائی تعداد ایدیلورکه بونک ۶۰۶۶۴ قدری عالی صنوفی، اختصاص صنفلرینی حاویدر. خصوصی مکاتب طبعییدرکه بو زقارک خارجنده در.

ژاپونیا ده مکاتبک اداره سی طوغریدن طوغری به اهالی به محولدر. یالکیز والیر ۵۲ ابتدائی مکتبئی اداره ابتدکاری کی معارف نظارتی ده طوکیوده ایکی مکتبی بداراده سنه آلمشدرکه بونلر دارالمعلمین در. ژاپونیا ده سن تحصیل مجبوری اوله رق آلتی یاشندن اون درت یاشنه قدر امتداد ایدر فقط تحصیل ابتدائینک درت سنه لیکنی اکمال ایلک اوزره حکومت شدت استعمال ایلر. ممالک مدنییه نک هر طرفنده اولدیغنی کی ژاپونیا ده ابتدائی مکتبلری ایکی قسمدر، بری قسم عادی که ابتدائیلرک برنجی دوره سی در، دیگر قی قسم عالی درکه، ابتدائیلرک ایکنجی دوره سی در. ژاپونیا حکومتی ایشته بو قسم عالی ایچون داهای مجبورت وضع ایتمه مشدر.

ژاپونیا مکتبلری هرشیدن چوق اخلاقه، اخلاق ملییه اعتنا ایلر. غرب عادات مستحسنه سی ایله قاریشدریلوب اساس اتخاذا قلنان تربیه ملییه مکتبلر ده استقبالی الازینه آله جق اولان چو جقارله فوق العاده اهمیت له ویریلیر. تربیه فکریه خصوصنده آوروپا مکاتبی درجه سننده بر ترقیه مظهر درلر؛ ژاپونیا ده آنا مکتبلری بیله خلقت فوق العاده رغبتنه مظهر اولمشدر. بوتون ابتدائی مکتبلر نده تدریسات غایت عملی و مملکتک تعالیسی اساسنه معطوفدر. ژاپون اولادلری بو تربیه نک تأثیری ایله درکه، جمعیت ایچریسنده یاشاق، تأمین حیات ایلک ایچون هیچ مشکلات چکما مکده درلر.

بر طرزده جناح عاطفته کی اولاد مؤمنینه بر اخوت کامله و بر تربیه فاضله احساس ایتدیره جک مکتبلرک زیاده محتاجدر. . . بو طرزده کی مکتبلر استقبال دماغلرینی طوغوره جق برر شیمه امید اولور. . . اورادن یتشه جک عالم اسلام و فاضل انسال آتییه؛ استقبالک، اعتلای اسلامک بیوک خادمی اولورلر. . . آه. . . نه اولور. . . وطن عثمانی ده و بروت قولله ز، سن ژوزف. . . مکتبلری کی برسیستمده و بر طرزده «اخوت اسلامییه مکتبی» نامیه بر مکتب تأسیس ایتسه. بو بدیمه خیال قالب حقیقته افراغ اولنسه. . . و مکاتب اسلامییه موجوده من طرفندن بو حس و احتیاج تقدیر ایدیلرک اخوت و تربیه جهتلرینه بر آزدها دقت اولنسه. . . اولنسه ده آرتق هر صاحب حتی آغلانان، هر بر دماغ متفکری دوشندیرن شو حال پر ملازمی مبدل سرور ایتسه ک. . . قلوب مایوسه یه بر نفعه امید و ممنونیت کلرک نیکیخانه نظر لرله استقباله باقسه ق. . .

احمد وصفی زکریا

ژاپونیا ده مکتبلر

اوتوز بوقدر سنه اول اقصای شرقیه، جامع و اداره سیز بر طقم دره بکر، زادکانلر، سامورهیلر، سوغونلر، تایغوتلر آلمده قلان اسکی ژاپونیا، او وقت روحانی بر رئیسندن، حکمدارندن، باشقه بر شی اولیوب، حقیقته ژاپونیا ک بر تاجدار عالمی. خاندانی اولان میقادوی ریاست حکومت، مقام حکمداری به کتیردی آرزو و انقلاب ملتله حصوله کلن حکومت مشروطه نک ریاستی اشغال، ایتدیردی. الان حکمدار اولان کنج میقادو «موتسو هیتو» حضرتلری عادات ملییه نظر دقتلرندن آیرمه یه رق آوروپا و آمریکا مدنیلرینی، ترقیاتی قبول ایتمک باشلادی.

ژاپونلرک آرزوماند کی ترقیاتی همیزک حیرتی موجب اولمشدر. فقط بو حیرت فکرمجه ژاپونلرک مکتبلرینه، باخصوص مکاتب ابتدائیه سنه عائد اولمالی در. بو کور منظومه دولیه میاننده بر موقع بلند قازانان ژاپونیا شبهه سز دون تأسیس ایدن مکاتب ابتدائیه لری سایه سننده نامنی تعظیملر، احتراملر ایله یاد ایتدیریور.

ژاپونیا قوه مدنییه و سیاسی سنک بو کون مدیون اولدیغنی مکتبلر دیگر آسیا و شرق اقوامنه کوزل بر درس، برانتباهدر. غرب، سلاحلری بر اقدیروب مکتبلری آچان بر داهی حکمدارک نامیه افتخار ایدرکن، شرق ده عین فکر لرله ایلریله یوب غربک قوی الشکیه معظم بر حکومتنه هزیمت مارشی چالدران بر ژاپونیا نک نامنی تحیل ایدر.

ایشته نامنی تحیل ایلدی کمز ژاپونیا، زلره، شرقی هم شهریلرینه، ابتدائی مکتبلرینی معارف مجبورتی اراده ایده رک بزلی دوشونمکه